

توافق سران سنای امریکا برای پایان دادن به تعطیلی دولت فدرال

سران دو حزب جمهور یخواه و دموکرات در مجلس سنای امریکا برای **پایان دادن به تعطیلی دولت فدرال**، روز پنج ششنبه بر سر دو طرح رأی‌گیری می‌کنند. به گزارش فارس به نقل از روزنامه «نیویورک تایمز» سنای امریکا دیروز درباره دو لایحه جداگانه برای پایان دادن به تعطیلی دولت فدرال رأی‌گیری می‌کند؛ ۱- طرح پیشنهادی ترامپ برای بودجه ۵۱۷ میلیارد دلاری جهت ساخت دیوار در مرز مکزیک. ۲- تمدید تأمین مالی برای سازمان‌های تعطیل‌شده. این طرح که در پی توافق سناتور «میچ مک‌کال» و رهبر اکثریت سناو سناتور «چاک شومر» رهبر دموکرات‌های این مجلس برنامه‌ریزی شده، اولین باره‌های امید برای ایالات متحده جهت خروج از تعطیلی دولت فدرال را به‌همراه دارد. ادامه اختلاف میان «دونالد ترامپ» رئیس‌جمهور امریکا و دموکرات‌ها بر سر بودجه ساخت دیوار در مرز مکزیک موجب شده تعطیلی دولت فدرال در این کشور ادامه یابد و وارد هفته پنجم خود شود. چیزی که در تاریخ ایالات متحده بی‌سابقه بوده‌است. در نتیجه این تعطیلی صدها هزار نفر از کارمندان دولت حقوقی دریافت نمی‌کنند؛ بخشی از آنها مجبورند سر کارهای‌شان حاضر شوند بی آنکه بدانند چه زمان دستمزد دریافت می‌کنند. بخش دیگری هم به مرخصی اجباری بدون حقوق فرستاده شده‌اند. از سوی دیگر مجلس نمایندگان امریکا سه‌شنبه شب پیش‌نویس قانونی را تصویب کرد که براساس آن، چنانچه دونالد ترامپ رئیس‌جمهور امریکا تصمیم بگیرد از سازمان پیمان آتلانتیک شمالی (ناتو) خارج شود، از این تصمیم منع خواهد شد. بایگاه اینترنتی کنگره هنوز در اخبار به روز شده خود نتیجه این رأی‌گیری را که سه‌شنبه شب صورت گرفت منعکس نکرده است. به گزارش خبرگزاری اسپوتنیک، دیفنس‌نیوز اعلام کرد مجلس نمایندگان کنگره امریکا با ۲۵۷ رأی موافق در برابر ۲۲ رأی مخالف به پیش‌نویس قانونی رأی داد که براساس آن چنانچه دونالد ترامپ تصمیم بگیرد از ناتو خارج شود از این تصمیم جلوگیری خواهد شد. کنگره قادر نیست رسماً مانع تصمیم رئیس‌جمهور برای خروج از ناتو شود اما می‌تواند مانع استفاده از منابع مالی فدرال به این منظور شود. نمایندگان کنگره پیش از این در زمان ریاست جمهوری باراک اوباما از همین تاکتیک استفاده کردند و مانع آن شدند تا اوباما کوانتائو را تعطیل کند. در همین حال «تاسی پولسی» اعلام کرد که اعضای حزب دموکرات تا زمانی که دولت تعطیل باشد یا رئیس‌جمهور مذاکره نخواهند کرد. وی گفت: آنها در حال بررسی طرحی برای بازگشایی دولت هستند. پولسی در پاسخ به این سؤال که آیا پیشنهاد آخر هفته ترامپ را می‌توان نام‌نخست مذاکرات دانست، قویاً این پیشنهاد را رد کرده و گفت: دموکرات‌ها معامله محافظت موقت از پناهجویان را در قبال تأمین هزینه دیوار مرزی نخواهد پذیرفت. دونالد ترامپ، بار دیگر در توییت خود دموکرات‌های کنگره را مسئول این نازاری و تعطیلی دولت امریکا دانست و تأکید کرد که تنها در صورتی تعطیلی دولت را پایان می‌دهد که مبلغ ۷۱میلیارد دلار اعتبار برای ساخت دیوار مرزی با مکزیک تأمین شود. وی نوشت: بدون یک دیوار، کشور ما هرگز می‌تواند امنیت نخواهد داشت. با یک دیوار قدرتمند یا همیشگی خار دارد، نرخ جرائم و مواد مخدر در سراسر امریکا به شدت کاهش خواهد یافت. دموکرات‌ها این را می‌دانند اما می‌خواهند بازی‌های سیاسی راه بیندازند.

■ **کاهش شانس توافق ۲۰۲۰**

طبق نتایج یک نظرسنجی تنها ۲۶ درصد از رأی‌دهندگان احتمالاً یا به طور قطع به ترامپ برای دور بعدی انتخابات ریاست جمهوری امریکا رأی می‌دهند و در مقابل این آمار، ۴۳ درصد از شرکت‌کنندگان گفته‌اند که احتمالاً یا قطعاً در انتخابات آینده به یک نامزد دموکرات رأی خواهند داد. به گزارش ایسنا، نتایج نظرسنجی مشترک «مرکز مطالعات سیاسی امریکا» در دانشگاه هاروارد و مرکز نظرسنجی و تحلیل «هریس» نشان می‌دهد: ۵۱درصد از رأی‌دهندگان نیز در انتخابات ۲۰۲۰ به نامزدی مستقل یا نامزدهای دیگر رأی خواهند داد. میزان علاقه‌مندی رأی‌دهندگان به ترامپ نیز دقیق یافته‌های این نظرسنجی است. در گذشته و نداشته ۲۹ درصد از رأی‌دهندگان او را دوست دارند. در مقابل این آمار، ۵۸درصد از رأی‌دهندگان ابراز کرده‌اند، از شخص ترامپ خوش‌شان نمی‌آید. ۱۳ درصد از شرکت‌کنندگان هم در این باره مطمئن نبودند.

جنگ‌ها

ضربات مهلک حشدالشعبی عراق به داعش در مرز سوریه

نیروهای مردمی عراق ضربات مهلکی را به داعشی‌هایی که قصد یورش به منطقه مرزی عراق را داشتند، وارد کردند که در این حمله ۴۳ تن از داعشی‌ها کشته و زخمی شدند. تلاش تروریست‌های داعش برای انجام حملاتی در خاک عراق، درایت نیروهای بسیج مردمی این کشور ناکام ماند. به گزارش شبکه السومریه، قاسم مصلح از فرماندهان حشدالشعبی عراق از ضربات مهلک به داعشی‌ها در مرز عراق با سوریه خبر داد. قاسم مصلح روز چهارشنبه گفت: «طی یک عملیات پیش‌دستانه، کاروان داعش در البائجوز، از نیروهای این گروه تروریستی، تجهیزات و مخازن سوخت آنها نیز منهدم شد.» مصلح بیان کرد: «این حمله پس از کسب اطلاعات دقیق درباره آمادگی داعش برای حمله به مناطق شمالی باغوز عراق صورت گرفت و در نهایت تجمع داعش نابود و از نزدیکی به بخش‌های نظامی ممانعت به عمل آمد.» به گزارش شبکه ال‌آب، حشدالشعبی همچنین اعلام کرد که این نیروها توانستند در فلوچه تونلی را کشف کنند که متعلق به داعشی‌ها بود. بر اساس این گزارش، نیروهای عناصر داعش قصد داشتند از این تونل استفاده کنند و با یک عملیات تروریستی، شهروندان فلوچه را هدف قرار دهند. نیروهای حشدالشعبی اخیراً حملاتی را به مواضع داعشی‌ها در خاک سوریه انجام دادند که تعدادی از تکفیری‌ها به هلاکت رسیدند. هماهنگی امنیتی برای مبارزه با سازمان‌های تروریستی میان بغداد و دمشق اخیراً افزایش یافته‌است؛ بمباران مواضع داعش در خاک سوریه از سوی جنگنده‌ها و توپخانه عراق پیش از این بارها صورت گرفته‌است و هر بار نیز دولت سوریه ضمن اطلاع، اجازه آن را صادر کرده‌است. تروریست‌های داعش که مناطق تحت اشغال خود در عراق و سوریه را از دست داده‌اند در ماه‌های اخیر به حملات پراکنده به نیروهای عراقی و سوری روی آورده‌اند تا شاید بتوانند بخش‌هایی از این کشورها را اشغال و قدرت سابق خود را باز یابند. اما موفقیتی کسب نکرده‌اند. از سوی دیگر، جبار المعموری از فرماندهان حشدالشعبی هم درباره تحرکات پنهان حزب منحل شده بعث در استان دیالی هشدار داد و خواستار رصد تحرکات سرکرده‌های بعثی شد.

پنج‌شنبه ۴ بهمن ۱۳۹۷ | ۱۷ جمادی‌الدول ۱۴۴۰ | روزنامه‌های ایران | شماره ۵۵۷۵ | ۸۸۴۹۸۴۴۴ سرویس بین‌الملل

احتمال لغو «ورشو» با تحریم جهانی

اتحادیه اروپا، روسیه، چین و برخی کشورهای عربی در نشست ضد ایرانی شرکت نمی‌کنند

تصریح شده است: هدف از برگزاری نشست ورشو، ضربه زدن به توافق هسته‌ای برجام است؛ در حالی که این توافق مورد تأیید شورای امنیت سازمان ملل قرار گرفته و ایران، روسیه، چین و ترکیه‌ای اتحادیه اروپا خواهان حفظ آن هستند. سه‌شنبه شب هم نماینده روسیه در سازمان ملل طی سخنرانی در شورای امنیت تأکید کرد که نشست ورشو به خاطر تمرکز صرف بر یک کشور امریکا به عنوان بانی نشست و لهستان به عنوان میزبان آن، موضع خود را تعدیل کنند و بگویند **این نشست برای «بندام کردن ایران» نیست**. برخی منابع از جمله وال‌استریت‌جورنال، لغو نشست ورشو را هم بعید نمی‌دانند. به گزارش «جوان» روسیه هم رسماً اعلام کرد که در نشست ۲۴-۲۵ ورشو شرکت نخواهد کرد، نتایجی که روس‌ها آن را «ساده‌انگاره» توصیف کرده‌اند و گفته‌اند که به دلیل تمرکز صرف بر «ایران» ناکارآمد خواهد بود. وزارت امور خارجه روسیه روز سه‌شنبه با انتشار بیانیه‌ای اعلام کرد، مسکو در کنفرانس ضدایرانی که قرار است در پایتخت لهستان بر گزار شود، شرکت نخواهد کرد. در بیانیه وزارت امور خارجه روسیه

خارجه اروپا در بروکسل گفته بود در اجلاس ورشو لهستان شرکت نمی‌کند. هرچند موریانی هم‌زمانی نشست ورشو با جلسات اتحادیه آفریقا را که او به آن دعوت شده، دلیل شرکت نکردنش در نشست ورشو دانستند، ولی تصمیم موریانی نشانه ناخرسندی اتحادیه اروپا از برگزاری این اجلاس در شرایطی است که اختلافات امریکا-اروپا تشدید شده است. دیپلمات‌های اروپایی بعد از اجلاس چهارشنبه قبل بر کسل گفتند که وزرای خارجه اتحادیه اروپایی نتوانسته‌اند در مورد شرکت کردن یا شرکت نکردن در اجلاس بروکسل به تصمیم واحدی برسند ولی بعید است فرانسه وزیر خارجه خود را به اجلاس لهستان اعزام کند و بریتانیا و آلمان هم به رغم اعلام اروپا دعوت شده تا از کنفرانس ضدایرانی ورشو در لهستان شرکت کنند، دیپلمات‌های اروپایی تصور می‌کنند با توجه به مشارکت پایین کشورها و عدم تمایل آنها برای شرکت در این نشست و یا حضورشان با مقیم‌های سطح پایین، احتمال اینکه پمپئو در آخرین لحظات این نشست را لغو کند، زیاد است.»

پیش از این، فدریکا موریانی، کمیسیونر سیاست خارجی اتحادیه در حاشیه نشست وزرای امور

مادورو دستور بازنگری کامل در روابط با امریکار صادر کرد

مایک پنس با اظهاراتش تمامی قواعد بازی را نقض کرد اظهار داشت که که کودتاچیان درصدد اجرای اقداماتی علیه دولت بودند، اما ما بر آنها پیروز خواهیم شد. رئیس‌جمهور ونزوئلا در واکنش به سخنان مایک پنس، او را به تلاش برای تحریک امریکا در حمایت از رئیس‌مخالفان دولت وی می‌کند با سرنگونی مادورو، دولتی دست‌نشانده در ونزوئلا برای کار بنیاد چند روز پیش برخی نظامیان اپوزسیون نگفته بود که آنها باید دولت را سرنگون کنند.» معاون رئیس‌جمهور امریکاروز سه‌شنبه در توییتی از تظاهرات ضد دولتی در ونزوئلا حمایت کرد بود. نیکولاس مادورو روز بیستم ماه می سال

۱۵ جوان

نشست ورشو گفت: «اواسط ماه آینده، ما نشستى در سطح وزیران در ورشو خواهیم داشت تا درباره موضوع ایران و سایر مسائل خاورمیانه گفتگو کنیم.» پمپئو پیش از این هم به «فاکس نیوز» گفته بود که هدف مهم کنفرانس ورشو، حصول اطمینان از این مسئله است که ایران به عنوان عامل «بی‌ثبات‌کننده» در منطقه خاورمیانه نقش آفرینی نخواهد کرد، موضعی که باعث شد محدوداد ظریف، وزیر امور خارجه ایران این نشست را «سیرک» ضد ایرانی امریکا بخواند. با این حال، روند تحولاتی که منجر به شرکت نکردن شمار قابل توجهی در کشورها شده، باعث شد امریکا لهستان به عنوان بانیان این نشست، سه‌شنبه شب در نشست شورای امنیت سازمان ملل، موضع خود را در مورد تمرکز این نشست بر ایران تعدیل کنند. جاناتان کوهن، معاون نماینده امریکا در سازمان ملل متحد، در یک تغییر موضع گفت که هدف کنفرانسی که قرار است با حمایت امریکا و لهستان در ورشو برگزار شود، این نیست که در آن «چهره‌ای اهریمنی» از ایران عرضه شود، بلکه هدف پیشبرد امر صلح و ثبات در خاورمیانه است. او گفته که ورشو نشستى است که قرار است در آن ایده‌های زیادی ارائه شوند و به پیشرفت طرحی برای «معماری امنیتی قوی‌تر» در خاورمیانه باری برساند. پیش از این وزیر خارجه لهستان گفته بود که ایران به این نشست دعوت نمی‌شود ولی «اندراج دودا» رئیس‌جمهور لهستان دیروز در یک موضع گیری متفاوت گفت که دولت این کشور هنوز در مورد اینکه آیا ایران باید به نشست «ورشو» در مورد وضعیت غرب آسیا، دعوت شود یا نه، تصمیم نگرفته است. به گزارش خبرگزاری «روترز»، دودا گفت مسئله دعوت ایران به نشست ورشو هنوز «موضوعی باز» است و تصمیم قطعی در مورد آن اتخاذ نشده است. وال استریت ژورنال نوشته که با توجه به تمایل کم سران کشورهای اروپایی برای شرکت در نشست ورشو، احتمال لغو نشست ورشو در دقایق پایانی وجود دارد. وال‌استریت‌ژورنال گفته است: «در حالی که از سران کشورهای اتحادیه اروپا دعوت شده تا از کنفرانس ضدایرانی ورشو در لهستان شرکت کنند، دیپلمات‌های اروپایی تصور می‌کنند با توجه به مشارکت پایین کشورها و عدم تمایل آنها برای شرکت در این نشست و یا حضورشان با مقیم‌های سطح پایین، احتمال اینکه پمپئو در آخرین لحظات این نشست را لغو کند، زیاد است.»

با روی کار آمدن دونالد ترامپ اختلافات گسترده‌ای بین امریکا و اتحادیه اروپا،بویژه بر سر مسائل دفاعی و نقش و اهمیت ناتو و نیز خروج بریتانیا از اتحادیه اروپا (برگزیت) به وجود آمده و باعث شده کشورهای اتحادیه اروپا تقویت تدابیر و سازوکارهای مستقل اروپایی را در زمینه دفاعی و امنیتی مد نظر قرار دهند. سران کشورهای کلیدی اروپا یعنی فرانسه و آلمان به این جمع‌بندی رسیده‌اند که ادامه ات‌کابه واشنگتن در حفظ امنیت اروپا با توجه به رویکرد زورمدارانه و یکجانبه‌گرایانه ترامپ امکان‌پذیر نیست و اروپایی‌ها باید خود به فکر امنیت‌شان باشند، به ویژه اینکه رئیس‌جمهور امریکامدام درباره افزایش بودجه نظامی کشورهای اروپایی عضو ناتو به آنها فشار وارد کرده و در عین حال خواهان افزایش سهم اروپایی‌ها از هزینه‌های ناتو است. تهدیدات مدام ترامپ درباره خروج امریکا از ناتو که با هدف ایجاد هراس در اروپایی‌ها و واداشتن آنها برای پذیرش شروط و خواسته‌های واشنگتن انجام می‌شود، سران آلمان و فرانسه را به این جمع‌بندی رسانده که زودتر ساختارهای دفاعی و نظامی مستقل اروپایی به خصوص ارتش اروپایی را تشکیل دهند. به این ترتیب موضع مشترک امانوئل ماکرون، رئیس‌جمهور فرانسه و آنگلا مرکل، صدراعظم آلمان درباره لزوم تشکیل ارتش اروپایی به ویژه با توجه به تشدید موضع‌گیری‌های منفی علیه ناتو معنی پیدا می‌کند. وی تهدید کرده که ممکن است امریکا را از این سازمان نظامی خارج کند. ترامپ در این زمینه گفت: «به‌عضای ناتو گفتیم اگر پول ندهند، از این پیمان خارج می‌شویم.»

ماکرون اواخر ۲۰۱۸ ایده تشکیل ارتش اروپایی و ایجاد ساختار امنیتی مستقل را مطرح کرد که با واکنش تند ترامپ مواجه شد. این ایده با حمایت آشکار مرکل مواجه شده‌است. در این راستا در دیدار روز سه‌شنبه ۲ بهمن(۲۲ ژانویه) در شهر آخن آلمان که در آن پیمان «دوستی و همکاری» میان دو کشور به امضای مرکل و ماکرون رسید، بر تشکیل ارتش اروپایی تأکید شد. به گفته صدراعظم آلمان تشکیل ارتش اروپایی تنها در صورت هماهنگی دو کشور امکان‌پذیر است. در متن پیمان دوستی آلمان و فرانسه آمده است: دو کشور همکاری‌های خود را در زمینه امور خارجی، دفاعی، امنیت و توسعه داخلی و خارجی و هم‌زمان همکاری در راستای تقویت توانایی اروپا برای اقدام مستقل تعمیق می‌بخشند. در این پیمان بر همکاری امنیتی نزدیک‌تر برلین و پاریس تأکید شد و دو کشور متعهد شدند در صورت وقوع حملات نظامی در کنار هم به دفاع بپردازند و شورای امنیتی و دفاعی مشترکی را شکل داده و قوانین خود را برای صادرات تجهیزات نظامی هماهنگ کنند. مرکل قیلاطی سخنرانی در پارلمان اروپا در اواسط نوامبر ۲۰۱۸ نیز از ایجاد ارتش اروپایی حمایت کرده و آن را «مکمل خوبی برای ناتو» دانسته بود. ماکرون هم برای کسب استقلال دفاعی اروپا معتقد است که باید ضمن تشکیل ارتش اروپایی، همکاری‌های دفاعی بین کشورهای اروپایی نیز به طور خودکار تقویت شود، به گونه‌ای که اگر کشوری مورد حمله قرار گرفت یک مبعیستگی واقعی برای دخالت ایجاد شود. پیشنهاد ماکرون در واقع ایجاد سیستم دفاع جمعی اروپایی از طریق «دادنه تقویت شده» ناتو است. طبق این ماده، هر کشور عضو ناتو که مورد حمله قرار گیرد، این حمله به مثابه تهاجم به سایر اعضا تلقی خواهد شد.

با این حال ایده تشکیل ارتش اروپایی با مخالفت شدید ترامپ رئیس‌جمهور جنجالی امریکا مواجه شده‌است. ترامپ در سفر خود به پاریس در اواخر سال ۲۰۱۸ سخنان ماکرون مبنی بر ایجاد یک ارتش اروپایی مستقل را «هزینه‌آمیز» خواند و گفت: اروپا بهتر است به جای آن سهم خود را از بودجه ناتو که بخش عمده‌ای از آن بر عهده امریکاست، بپردازد. این موضع خبرنامه نشانه‌گرانی روزافزون واشنگتن از تلاش اروپا برای رهایی از وابستگی به امریکا در عرصه دفاعی و امنیتی است. اختلاف نظر دو سوی قایبوس اطلس بر سر امنیت اروپا اکنون ابعاد وسیع‌تری پیدا کرده و ترامپ با یادآوری تجربه تاریخی گذشته، مدعی است که اروپا اکنون نیز بدون کمک‌های امنیتی امریکا قادر به حفظ استقلال خود نیست.

ماکرون مدعی است که تشکیل ارتش اروپایی، تلاشی برای تضعیف ناتو و با این حال آشکار است که مواضع منفی امریکا به عنوان مهم‌ترین عضو ناتو در قبال این سازمان نظامی موجب افزایش بدبینی اروپایی‌ها درباره آینده این ائتلاف نظامی شده‌است. دولت‌های اروپایی به این جمع‌بندی رسیده‌اند که اکنون باید به موضوع منکی باشند و دوره اتکای صرف به امریکا برای حفظ امنیت اروپا گذشته‌است. به ویژه اینکه ترامپ رسماً تاحاً تأکید کرده که امریکا دیگر حاضر به اصطلاح «سوارای رایگان» به متحدان خود نیست و خواهان آن است تا آنها نه فقط هزینه‌های دفاع از خود را بر عهده بگیرند، بلکه واشنگتن باید از بابت رابطه با آنها، سود ببرد.

بدین ترتیب کشورهای نقش آفرین اروپا یعنی آلمان و فرانسه به این جمع‌بندی رسیده‌اند که اروپا باید در حوزه دفاعی به «استقلال راهبردی» دست یابد. در عین حال اقدامات اروپا برای کسب استقلال دفاعی و نظامی که از جمله اهداف آن ایجاد توانایی اروپایی برای برخورد با بحران‌های امنیتی داخل اروپا است، موجب نارضایی هر چه بیشتر امریکا شده‌است، زیرا تحقق این امر به معنای کاهش ظرفیت واشنگتن برای مداخله و نقش آفرینی در بحران‌های امنیتی اروپا خواهد شد.

■ **مجاز تردد دیپلمات‌های اروپایی لغو شد**
سه دیپلمات ارشد اتحادیه اروپا گفتند که دمشق ویزای ورود دیپلمات‌ها و مسئولاتی از این اتحادیه را که به طور منظم بین بیروت و دمشق در رفت و آمد هستند، لغو کرده است. به گزارش روزنامه القدس العربی، این دیپلمات‌ها گفتند که معتقدند این اقدام دولت سوریه «تلاشی برای مجبور کردن دولت‌های اروپایی جهت بازگشایی سفارت‌هایشان در دمشق است.» یکی از دیپلمات‌ها گفت: این مسئله برای ورود کمک‌های بشردوستانه‌ای که اتحادیه اروپا به سوریه با تقدیم می‌کند مشکل بزرگی ایجاد می‌کند و بر دیپلمات‌ها و کارمندان سفارت‌های اروپایی و نهادهای اتحادیه اروپا تأثیر خواهد گذاشت. کشورهای اروپایی از آغاز بحران سوریه در سال ۲۰۱۱ سفارت‌های خود را در دمشق بستند.

دکتر سید رضا میرطاهر

اروپا دنبال «استقلال راهبردی» از امریکا

با روی کار آمدن دونالد ترامپ اختلافات گسترده‌ای بین امریکا و اتحادیه اروپا،بویژه بر سر مسائل دفاعی و نقش و اهمیت ناتو و نیز خروج بریتانیا از اتحادیه اروپا (برگزیت) به وجود آمده و باعث شده کشورهای اتحادیه اروپا تقویت تدابیر و سازوکارهای مستقل اروپایی را در زمینه دفاعی و امنیتی مد نظر قرار دهند. سران کشورهای کلیدی اروپا یعنی فرانسه و آلمان به این جمع‌بندی رسیده‌اند که ادامه ات‌کابه واشنگتن در حفظ امنیت اروپا با توجه به رویکرد زورمدارانه و یکجانبه‌گرایانه ترامپ امکان‌پذیر نیست و اروپایی‌ها باید خود به فکر امنیت‌شان باشند، به ویژه اینکه رئیس‌جمهور امریکامدام درباره افزایش بودجه نظامی کشورهای اروپایی عضو ناتو به آنها فشار وارد کرده و در عین حال خواهان افزایش سهم اروپایی‌ها از هزینه‌های ناتو است. تهدیدات مدام ترامپ درباره خروج امریکا از ناتو که با هدف ایجاد هراس در اروپایی‌ها و واداشتن آنها برای پذیرش شروط و خواسته‌های واشنگتن انجام می‌شود، سران آلمان و فرانسه را به این جمع‌بندی رسانده که زودتر ساختارهای دفاعی و نظامی مستقل اروپایی به خصوص ارتش اروپایی را تشکیل دهند. به این ترتیب موضع مشترک امانوئل ماکرون، رئیس‌جمهور فرانسه و آنگلا مرکل، صدراعظم آلمان درباره لزوم تشکیل ارتش اروپایی به ویژه با توجه به تشدید موضع‌گیری‌های منفی علیه ناتو معنی پیدا می‌کند. وی تهدید کرده که ممکن است امریکا را از این سازمان نظامی خارج کند. ترامپ در این زمینه گفت: «به‌عضای ناتو گفتیم اگر پول ندهند، از این پیمان خارج می‌شویم.»

ماکرون اواخر ۲۰۱۸ ایده تشکیل ارتش اروپایی و ایجاد ساختار امنیتی مستقل را مطرح کرد که با واکنش تند ترامپ مواجه شد. این ایده با حمایت آشکار مرکل مواجه شده‌است. در این راستا در دیدار روز سه‌شنبه ۲ بهمن(۲۲ ژانویه) در شهر آخن آلمان که در آن پیمان «دوستی و همکاری» میان دو کشور به امضای مرکل و ماکرون رسید، بر تشکیل ارتش اروپایی تأکید شد. به گفته صدراعظم آلمان تشکیل ارتش اروپایی تنها در صورت هماهنگی دو کشور امکان‌پذیر است. در متن پیمان دوستی آلمان و فرانسه آمده است: دو کشور همکاری‌های خود را در زمینه امور خارجی، دفاعی، امنیت و توسعه داخلی و خارجی و هم‌زمان همکاری در راستای تقویت توانایی اروپا برای اقدام مستقل تعمیق می‌بخشند. در این پیمان بر همکاری امنیتی نزدیک‌تر برلین و پاریس تأکید شد و دو کشور متعهد شدند در صورت وقوع حملات نظامی در کنار هم به دفاع بپردازند و شورای امنیتی و دفاعی مشترکی را شکل داده و قوانین خود را برای صادرات تجهیزات نظامی هماهنگ کنند. مرکل قیلاطی سخنرانی در پارلمان اروپا در اواسط نوامبر ۲۰۱۸ نیز از ایجاد ارتش اروپایی حمایت کرده و آن را «مکمل خوبی برای ناتو» دانسته بود. ماکرون هم برای کسب استقلال دفاعی اروپا معتقد است که باید ضمن تشکیل ارتش اروپایی، همکاری‌های دفاعی بین کشورهای اروپایی نیز به طور خودکار تقویت شود، به گونه‌ای که اگر کشوری مورد حمله قرار گرفت یک مبعیستگی واقعی برای دخالت ایجاد شود. پیشنهاد ماکرون در واقع ایجاد سیستم دفاع جمعی اروپایی از طریق «دادنه تقویت شده» ناتو است. طبق این ماده، هر کشور عضو ناتو که مورد حمله قرار گیرد، این حمله به مثابه تهاجم به سایر اعضا تلقی خواهد شد.

با این حال ایده تشکیل ارتش اروپایی با مخالفت شدید ترامپ رئیس‌جمهور جنجالی امریکا مواجه شده‌است. ترامپ در سفر خود به پاریس در اواخر سال ۲۰۱۸ سخنان ماکرون مبنی بر ایجاد یک ارتش اروپایی مستقل را «هزینه‌آمیز» خواند و گفت: اروپا بهتر است به جای آن سهم خود را از بودجه ناتو که بخش عمده‌ای از آن بر عهده امریکاست، بپردازد. این موضع خبرنامه نشانه‌گرانی روزافزون واشنگتن از تلاش اروپا برای رهایی از وابستگی به امریکا در عرصه دفاعی و امنیتی است. اختلاف نظر دو سوی قایبوس اطلس بر سر امنیت اروپا اکنون ابعاد وسیع‌تری پیدا کرده و ترامپ با یادآوری تجربه تاریخی گذشته، مدعی است که اروپا اکنون نیز بدون کمک‌های امنیتی امریکا قادر به حفظ استقلال خود نیست.

ماکرون مدعی است که تشکیل ارتش اروپایی، تلاشی برای تضعیف ناتو و با این حال آشکار است که مواضع منفی امریکا به عنوان مهم‌ترین عضو ناتو در قبال این سازمان نظامی موجب افزایش بدبینی اروپایی‌ها درباره آینده این ائتلاف نظامی شده‌است. دولت‌های اروپایی به این جمع‌بندی رسیده‌اند که اکنون باید به موضوع منکی باشند و دوره اتکای صرف به امریکا برای حفظ امنیت اروپا گذشته‌است. به ویژه اینکه ترامپ رسماً تاحاً تأکید کرده که امریکا دیگر حاضر به اصطلاح «سوارای رایگان» به متحدان خود نیست و خواهان آن است تا آنها نه فقط هزینه‌های دفاع از خود را بر عهده بگیرند، بلکه واشنگتن باید از بابت رابطه با آنها، سود ببرد.

بدین ترتیب کشورهای نقش آفرین اروپا یعنی آلمان و فرانسه به این جمع‌بندی رسیده‌اند که اروپا باید در حوزه دفاعی به «استقلال راهبردی» دست یابد. در عین حال اقدامات اروپا برای کسب استقلال دفاعی و نظامی که از جمله اهداف آن ایجاد توانایی اروپایی برای برخورد با بحران‌های امنیتی داخل اروپا است، موجب نارضایی هر چه بیشتر امریکا شده‌است، زیرا تحقق این امر به معنای کاهش ظرفیت واشنگتن برای مداخله و نقش آفرینی در بحران‌های امنیتی اروپا خواهد شد.

اخبار گوناگوه

■ **امریکا دنبال استرداد مدیر هو آوی چین**
کاخ سفید در حال تکمیل مقدمات درخواست رسمی استرداد متنگ وانژو، از مدیران ارشد شرکت فناوری هوآوی چین است. به گزارش روزنامه گلوبال‌مدل این‌خاین متنگ دسامبر گذشته در ونکوور کانادا و به درخواست مقام‌های امریکا به اتهام دزدن تحریم‌های ایران بازداشت شد. امریکا برای تسلیم درخواست رسمی خود به کانادا تا پایان ماه ژانویه جاری فرصت دارد. بازداشت خانم متنگ در کانادا، با واکنش شدید یکن روه‌پرو شده‌است، چین هر دو کشور (امریکا و کانادا) را به «سواستفاده از معاهدات قضایی در استرداد مظنونان و مجرمان» متهم کرده است.

■ **ادامه سیاست جذب عربستان از سوی روس‌ها**

در پی دیدار صمیمانه رئیس‌جمهوری روسیه و ولیعهد عربستان در جریان نشست گروه ۲۰ در ژانزانتین، رئیس سازمان اطلاعات خارجی روسیه به ریاض سفر و با ولیعهد این کشور دیدار کرد. به گزارش ایسنا، دفتر مطبوعاتی سازمان اطلاعات روسیه در بیانیه‌ای اعلام کرد، سرگئی ناریشکین، مدیر این سازمان روز دوشنبه ضمن سفر به عربستان با محمد

بن سلمان، ولیعهد این کشور دیدار و همکاری دوجانبه و امنیت منطقه‌ای را مورد بررسی قرار داد. به نقل از خبرگزاری اسپوتنیک، پیش‌تر روسیه نسبت به هر گونه اعمال فشار برای تغییر در خاندان سلطنتی عربستان به امریکا هشدار داده و از بن سلمان حمایت کرده بود. در این راستا، میخائیل بوگدانوف، فرستاده رئیس‌جمهور روسیه به خاورمیانه در مسجده با خبرگزاری بومبرگ گفت، بن سلمان حق دارد پس از مرگ

سلمان بن عبدالعزیز، پادشاه عربستان تاج و تخت را به ارث ببرد.

■ **بازگشت تیموشنکو به صحنه سیاست اوکراین**
نخست‌وزیر پیشین اوکراین و رهبر حزب حامی اروپا رسماً برای بار سوم نامزد انتخابات ریاست جمهوری این کشور شد. به گزارش ایسنا، به نقل از خبرگزاری اسپوتنیک، روز سه‌شنبه، حزب «سرزمین پدری» کاندیداتوری یولیا تیموشنکو، نخست‌وزیر پیشین اوکراین را برای انتخابات ریاست جمهوری ۲۰۱۹ این کشور تأیید کرد. بر اساس نظر سنجی‌های صورت گرفته، تیموشنکو فرصت بسیار خوبی برای تصدی سمت ریاست جمهوری اوکراین دارد و برای چندین ماه توانسته نظر مساعد مردم را به دست بیاورد.